

El PSIB se suma al federalisme

El PSIB-PSOE continua apostant a fons pel federalisme, que veu com l'única solució per a "l'embolic" actual.

Fa una dècada, el PSIB, de la mà de Francesc Antich, apostava per l'eix federalista en el si del Partit Socialista, format pels secretaris generals del PSC, Pasqual Maragall; del PSIB, Francesc Antich; del PSPV, Joan Ignasi Pla, i del PSA, Marcelino Iglesias. Excepte Pla, ocupaven les presidències dels respectius governs autonòmics, la qual cosa donava encara més empenta a l'eix ideològic i polític. Després vingué la victòria (2004) de Zapatero i la seva "Espanya plural" que donava ales als federalistes.

Ha plogut molt des d'aleshores. Ara la *vella guàrdia* del PSOE –Bono, Leguina, Corcuera, Ibarra...– defensen la Constitució que Rubalcaba diu voler reformar per aprofundir l'autonomisme i arribar al federalisme. El PSIB s'arrenglera amb el secretari general federal. Els socialistes illencs són on eren fa deu anys, quan formaven part de l'eix federalista. Defensen el federalisme sense embuts. Asseguren que és el camí per sortir de "l'embolic" al qual "ens ha portat la dreta, tant la centralista del PP de Mariano Rajoy, com l'ara suposadament separatista –que mai no ho havia estat– de CiU d'Artur Mas", tal com diu la secretària general del PSIB-PSOE, Francina Armengol.

Federalisme del PSIB. En un recés del plenari del Parlament de dimarts de la setmana passada, Armengol dedicava una estona a comentar per a aquest setmanari l'actualitat política arran de la reivindicació independentista catalana i la postura que al respecte adopta el Partit Socialista de les Illes Balears.

Abans de qualsevol altra consideració, Armengol vol deixar clar que hi ha dos factors polítics a Catalunya que cal tenir molt en compte. Primer, la "legítima" reivindicació de la gent que es manifestà

pels carrers de Barcelona el passat 11 de setembre. Però també, i segon, el fet que aquesta "legítima reivindicació" hagi servit "de coartada, d'escut, a (Artur Mas i CiU per a intentar emmascarar el fracàs de la seva gestió". Per a la socialista, "la dreta espanyolista i la catalanista" queden agermanades, així, en una política antisocial que només "cerca la retallada d'inversions públiques". La qual cosa provoca una "normal" reacció social en contra que enfosqueix "les expectatives de futur electoral" de les dues dretes. Davant de la qual cosa és quan Mas reacciona, per interès partidista, i "provoca" un "procés electoral" basat en "la discussió independentista" per intentar "que no es parli, o no es parli tant, del seu fracàs" durant aquest dos anys de govern.

Respecte al futur immediat o a mig termini de Catalunya, Armengol defuig de donar una opinió: "No som vident". Lloa, això sí, la "determinació i la claredat de les idees exposades" per part "del nostre secretari general", Alfredo Pérez Rubalcaba, a l'hora d'oposar-se a la potencial segregació catalana però assumint que "ha arribat l'hora" d'una reforma de l'estructura de l'Estat "per fer possible el federalisme".

Com entén aquest federalisme el PSIB? Segons Armengol com sempre l'ha entès. "Nosaltres històricament hem estat a favor del federalisme que alguns han anomenat asimètric, perquè no som, com el PP, partidaris d'opcions uniformitzades sinó que apostem per la realitat plural d'Espanya". Recorda la secretària general socialista illenca que en data tan llunyana com el 1932 "ja el nostre diputat Alexandre Jaume" (diputat per Balears a les Corts de la Segona República en representació del PSOE) defensava pràcticament "les mateixes tesis". La socialista es refereix a que Jaume –en

una obra, recull d'articles seus, titulada, *Impresiones de un constituyente*– va escriure aleshores que ell era partidari de "l'autonomia política per al País Basc i Catalunya" perquè "són nacions diferents". La seva tesi era que generalitzar l'autonomia no serviria per a resoldre el conflicte territorial. Vuitanta anys més tard s'ha de concloure necessàriament que Jaume tenia capacitat visionària.

Per a Armengol, aquestes idees històriques federalistes són les que, degudament adaptades als temps actuals, continua defensant el PSIB i "també el PSC i el PSOE". La síntesi d'aquest federalisme és un encaix gairebé a mida, per dir-ho d'alguna manera, de cada autonomia, de tal forma que no hi hagi greuges ni uniformisme. "Cada un té la seva personalitat, nosaltres tenim història, llengua, però a més som geogràficament diferenciats, pel fet de ser un arxipèlag, i així fins i tot la Constitució ho diu, però en canvi, dissortadament, l'estat no ens ho ha reconegut amb fets pràctics. Això és el que cal que canviï, s'ha de concretar la resposta a cada fet diferencial." Armengol aplica més o menys la mateixa plantilla quan diu que "Catalunya i País Basc" tenen les seves peculiaritats històriques, lingüístiques i també polítiques que fan que sigui lògic pensar que el seu encaix no estarà ben satisfet fins que s'accepti "la necessitat d'avançar en l'Espanya autonòmica fins a la federalització, és a dir més, descentralització per a resoldre els problemes dels ciutadans i no recentralització, més atenció a la diferència i no retornar a l'uniformisme; en definitiva: és necessari, és imprescindible que el PSOE doni la resposta, perquè és l'únic que ho pot fer, i trobi la solució entre la recentralització del PP i la separació que d'altres voldrien".

Aquest federalisme, segons Armengol, hauria de crear un Senat com a càmera territorial, caldria que definís que les decisions que ha de prendre el govern central han de ser compartides pels de les autonomies si les afecta d'alguna manera, hauria de solucionar el finançament de forma estable i, entre altres

Francina Armengol defensa el federalisme igual que Rubalcaba, i aposta per la reforma constitucional per assolir-lo de veres.

coses, l'estat no hauria de poder legislar sobre les competències exclusives de les comunitats autònomes.

La secretària general del PSIB s'arrenqlera, doncs, amb Rubalcaba, defensant el federalisme, "perquè és el que els socialistes sempre hem fet". I considera, a desgrat de les veus socialistes que sonen a jacobinisme, que "és l'única solució possible".

Armengol troba a faltar, en la conjuntura actual, tant en el PP com en CiU, "molta empatia, diàleg i intel·ligència política", característiques "molt necessàries per a arribar a acords, que és del que es tracta si es volen evitar confrontacions que a ningú no interessin; però dissortadament ni una part ni l'altra semblen estar disposats a fer-ho". Per això el

PSOE "ha de fer una passa endavant" i explicar amb claredat a la ciutadania que "si cal s'ha de reformar la Constitució per fer una nova estructura de l'Estat", tal i com "el nostre secretari general va defensar fa poc".

Per a Armengol aquest procés cap al federalisme, que seria la conseqüència lògica d'avançar encara més cap a la descentralització, no sols resolndria l'encaix de Catalunya i País Basc en Espanya sinó que per a altres regions "com les Illes Balears" seria una cosa "molt interessant, molt positiva". La socialista, després de confessar que per ventura a les Illes la polèmica política catalana pot conduir a una certa exacerbació "dels extrems, cosa que mai és bona", troba que, tanmateix, i al cap i la fi, tot el procés

de reforma federalista ha de ser "molt bo per a les Illes Balears" ja que representaria la forma perfecta per a resoldre "les reivindicacions històriques, com les compensacions per la insularitat, per a assegurar el futur de la llengua pròpia i per a solucionar d'una vegada el finançament, el qual és tan injust amb nosaltres com ara que -cal recordar- som la comunitat que pitjor està". Novament, Armengol està convençuda que amb el PP "no serà possible" aquesta reforma "perquè resta clar que Bauzà i el PP no hi creuen"; però precisament per això "ha de ser el PSOE el que lideri el procés de repensar l'estat i ha de ser el cap per a refer Espanya".

Miquel Payeras